

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Κωνσταντίνος Καβάφης

Μελαγχολία του Ίάσωνος Κλεάνδρου
ποιητού ἐν Κομμαγενῇ· 595 μ.Χ.

Τό γήρασμα τοῦ σώματος καί τῆς μορφῆς μου
εἶναι πληγὴ ἀπό φρικτό μαχαῖρι.
Δέν ἔχω ἐγκαρτέρησι καμιά.
Εἰς σέ προστρέχω Τέχνη τῆς Ποιήσεως,
πού κάπως ξέρεις ἀπό φάρμακα·
νάρκης τοῦ ἄλγους δοκιμές, ἐν Φαντασία καί Λόγῳ.

Εἶναι πληγὴ ἀπό φρικτό μαχαῖρι. –
Τά φάρμακά σου φέρε Τέχνη τῆς Ποιήσεως,
πού κάμνουνε – για λίγο – νά μή νοιώθεται ἡ πληγὴ

(1921)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A1. Τρία ἀπό τα βασικά γνωρίσματα τῆς ποίησης τοῦ Κ. Καβάφη εἶναι ἡ πεζολογία, ἡ ιδιότυπη γλῶσσα καὶ ἡ χρήση συμβόλων. Για τὸ κάθε ἓνα ἀπὸ τα παραπάνω γνωρίσματα νὰ γράψετε ἓνα ἀντίστοιχο παράδειγμα ἀπὸ τὸ ποίημα πὺν σας δόθηκε.

Μονάδες 15

B1. Στο ποίημα, σύμφωνα με τὸν Στέφανο Διαλησμά, «ἔχουμε ἓνα δυσανάλογα μεγάλο τίτλο (με προσεκτικὰ τοποθετημένη στίξη, ὥστε νὰ προβάλλει τα μέρη ἀπὸ τα ὁποῖα ἀπαρτίζεται) πὺν υποστηρίζει καὶ συμπληρώνει ποικιλοτρόπως τὸ ποίημα».

Να τεκμηριώσετε την παραπάνω άποψη αιτιολογώντας τη συγκεκριμένη επιλογή του τίτλου από τον ποιητή.

Μονάδες 20

Β2. Να επισημάνετε στο ποίημα τέσσερα διαφορετικά εκφραστικά μέσα (μονάδες 8) και να ερμηνεύσετε τη λειτουργία τους (μονάδες 12).

Μονάδες 20

Γ1. Να σχολιάσετε τους παρακάτω στίχους σε ένα κείμενο 100-120 λέξεων:

**Εἰς σέ προστρέχω Τέχνη τῆς Ποιήσεως,
πού κάπως ξέρεις ἀπό φάρμακα·
νάρκης τοῦ ἄλγους δοκιμές, ἐν Φαντασία καί Λόγῳ.**

Μονάδες 25

Δ1. Να συγκρίνετε ως προς το περιεχόμενο το ποίημα του Κ. Καβάφη **Μελαγχολία τοῦ Ἰάσωνος Κλεάνδρου ποιητοῦ ἐν Κομμαγηνῇ· 595 μ.Χ.** με το παρακάτω ποίημα του Τ. Λειβαδίτη **Αυτοβιογραφία**, εντοπίζοντας (μονάδες 5) και σχολιάζοντας (μονάδες 15) τρεις ομοιότητες και δύο διαφορές μεταξύ των δύο ποιημάτων.

Μονάδες 20

**Τάσος Λειβαδίτης
Αυτοβιογραφία**

Ἄνθρωποι πού δέ γνώρισα ποτέ μοῦ δώσαν τό αἷμα μου καί
τ' ὄνομά μου,
στήν ἡλικία μου χιονίζει, χιονίζει ἀδιάκοπα
μιά κίνηση πάντα σά νάθελα νά προφυλαχτώ ἀπόνα
χτύπημα

δίψασα για όλη τή ζωή, κι όμως τήν άφησα
για ν' άρπαχτώ άπ' τά πελώρια άγκάθια τής αιωνιότητας,
ή σάρκα μου ένας έπίδεσμος γύρω άπ' τό αύριανό μου
τίποτα
κανείς δέν μπορεί νά μέ βοηθήσει στόν πόνο μου
έκτός άπ' τόν ίδιο μου τόν πόνο – είμαι έδω, ανάμεσά σας,
κι όλομόναχος,
κ' ή ποίηση σά μιά μεγάλη αλήθεια, πού τήν ανακαλύπτεις
ύστρ' από χρόνια,
όταν δέν μπορεί να σου χρησιμέψει πιά σέ τίποτα.

Έπάγγελμά μου: τό άκατόρθωτο.

Τάσος Λειβαδίτης, Ποίηση, τ. 1, Αθήνα, Εκδόσεις Κέρδος, 2003,
σ.429.